

Marek Mikołajczyk, Europejskie dylematy Wielkiej Brytanii ó od planu Schumana do Brexitu

Dokumenty opublikowane:

Churchill W., *Europe Unite. Speeches 1947&1948*, London 1950.

De Gaulle, *Discours et messages*, t. IV : *Pour l'effort 1962-1965*, Paris 1970 ; t. V : *Vers le terme 1966-1969*, Paris 1970.

Documents Diplomatiques Français (DDF)

Documents on British Policy Overseas (DBPO)

Foreign Relations of the United States (FRUS)

From St-Malo to Nice, European Defence: core documents, (compiled by Maartje Rutten), Chaillot Paper, no. 47, Paris, May 2001.

Gowland D., Turner A., *Britain and European Integration 1945-1998. A documentary history*, London, New York 2000.

Parzymies S., *Integracja europejska w dokumentach*, Warszawa 2008.

Pamiętniki i wspomnienia

Acheson D., *Present at the Creation - My Years in the State Department*, New York 1969.

Macmillan H., *The Macmillan Diaries*, t. 2: *Prime Minister and After 1957-1966*, London 2012.

Monnet J., *Mémoires*, Paris 1976.

Schuman R., *Dla Europy*, Kraków 2003.

Thatcher M., *Moje lata na Downing Street*, Warszawa 2012.

Opracowania i artykuły:

Boehm L.M., *Our Man in Paris: the British Embassy in Paris and the Second UK Application to join the CEE, 1966-67*, ÓJournal of European Integration Historyö 2004, vol. 10, nr 2.

Blackwell M., *Clinging to Grandeur: British Attitudes and Foreign Policy in the Aftermath of the Second World War*, London 1993.

Brytyjskie koncepcje UE, w: E. Halicki, S. Parzymies, *Unia Europejska. Nowy typ wspólnoty międzynarodowej*, Warszawa 2002.

Brytyjskie wahania integracyjne za czasów Schumana i dziś, w: A. Radwan, *Schuman i jego Europa*, Warszawa 2015.

Crowson N.J., *Britain and Europe. A political history since 1918*, Oxford 2011.

Czulda R., *Polityka bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii w latach 1945-1955, / od 2014.*

Delaney E., *The Labour Party's Changing Relationship to Europe*, *Journal of European Integration History* 2002, vol. 8, nr 1.

George S., *An awkward partner: Britain in the European Community*, Oxford 1990.

Goembski f., *Polityka zagraniczna Wielkiej Brytanii*, Warszawa 2001.

Gowland D., Turner A., Wright A., *Britain and European Integration Since 1945*, London, New York 2010.

Griffiths R.T., *The Economic Development of the EEC*, Cheltenham, Lome 1997.

Heath E., *Old World, New Horizons, Britain, the Common Market and the Atlantic Alliance*, London 1970.

Ingle, S. *The British Party System*, Oxford 1987.

Janiec Z., *Współpraca zamiast integracji: brytyjskie zmagania z Traktatami Rzymskimi*, *Świat Ekonomiczny i Polityczny* 2012, nr 2.

Jassem A., *Wielka Brytania a Wspólnoty Europejskie: aspekty ustrojowo-polityczne*, *Studia Europejskie* 2003/1.

Jesieński L., *Europa w lustrze eurosceptyzmu. Brytyjska Partia Konserwatywna wobec integracji europejskiej*, Nowy Sącz 1999.

Johnson C., *De Gaulle face aux demandes d'adhésion de la Grande Bretagne à la CEE*, w: *De Gaulle en son siècle*, t. V: *L'Europe*, Paris 1992.

Kaiser W., *Using Europe, Abusing the Europeans: Britain and European Integration, 1945-63*, Basingstoke 1999.

Kitzinger U., *The Second Try: Labour and the EEC*, London, 1968.

Ludlow N.P., *Cena po negocjacji: Wielka Brytania a Wspólnoty Europejskie 1950-1973*, w: J. Kranz, J. Reiter (red.), *Drogi do Europy*, Warszawa 1998.

/ astawski K., *Historia integracji europejskiej*, Toruń 2006.

Mikołajczyk M., *Wielka Brytania wobec integracji europejskiej w latach 1945-1950*, *Przegląd Zachodni* 2015, nr 2.

Moravčík A., *A Negotiating the Single European Act: National Interests and Conventional Statecraft in the European Community*, *International Organisation* 45/1991 (1).

Pine M., *Harold Wilson and Europe: Pursuing Britain's Membership of the European Community*, London-New York 2007.

Robbins K., *Zmierzch wielkiego mocarstwa. Wielka Brytania w latach 1870-1992*, Wrocław 2000.

Steinnes K., *The British Labour Party and the Question of EEC/EC Membership, 1960-72*, Trondheim 2010.

Toszek B. H., *Proces integracji Wielkiej Brytanii ze Wspólnotami Europejskimi w latach 1961-1975*, Toruń 2009.

Wandycz P., Frendl L., *Zjednoczona Europa. Teoria i praktyka*, Londyn 1965.

Wilkes G. (red.), *Britain's failure to enter the European Community 1961-1963. The enlargement negotiations and crisis in European, Atlantic and Commonwealth relations*, London 1997.

Williams Ch., *Harold Macmillan*, London 2009.

Young H., *This blessed plot: Britain and Europe from Churchill to Blair*, London 1998.

Young J.W., *Britain and European Unity, 1945-1999*, New York 2000.

Strony internetowe:

<http://www.enochpowell.net>

<http://filestore.nationalarchives.gov.uk>

<http://www.margaretthatcher.org/archive/heath-eec.asp>

<http://wiadomosci.dziennik.pl>

Tomasz Czapiewski, Rozwanaia nad szkockim kontekstem upadku brytyjskiego imperium. Między wewnętrzny a zewnętrzny kolonializmem

Monografie naukowe:

Bamberg C., *A People's History of Scotland*, London 2014.

Brooking T., *Lands for the People? The Highland Clearances and the Colonisation of New Zealand*, Dunedin 1996.

Colley L., *Britons: Forging the Nation 1707–1837*, Yale 1992.

Cook D. H., *Change and Transition in a Professional Scots Family 1650-1900*, Dundee 2013.

Czapiewski T., *Kształcanie się systemu politycznego Szkocji*, Szczecin 2011.

- Davidson N., *The origins of Scottish nationhood*, London 2000.
- Devine T. M., *The Tobacco Lords*, Edinburgh 1975.
- Devine T. M., *To the Ends of the Earth: Scotland's Diaspora, 1750-2010*, London 2011.
- Fry M., *The Scottish Empire*, Edinburgh 2001.
- Glass B., *The Scottish Nation at Empire's End*, Basingstoke 2014.
- Harvie C., *Scotland and nationalism: Scottish society and politics, 1707 to the present*, London 2004.
- Hechter M., *Internal Colonialism: The Celtic Fringe in British National Development*, New Jersey 1999.
- Hussain A. M., Miller W. L., *Multicultural nationalism: Islamophobia, Anglophobia, and devolution*, Oxford 2006.
- Hutchison G. C., *Scottish Politics in the Twentieth Century*, Basingstoke 2001.
- Jaskućewski K., *Nacjonalizm bez narodów. Nacjonalizm w koncepcjach anglosaskich nauk społecznych*, Wrocław 2009.
- Keating M., *Nations Against the State*, Basingstoke 2001.
- Keating M., *The independence of Scotland: Self-government and the shifting politics of union*, Oxford 2009.
- Kidd C., *Union and Unionisms: political thought in Scotland, 1500-2000*, Cambridge 2008.
- Kiwerska J., *Rozpad imperium brytyjskiego w Afryce*, Warszawa 1989.
- Midwinter A.F., Keating M., Mitchell J., *Politics and Public Policy in Scotland*, Basingstoke 1991.
- Mitchell J., *The Scottish Question*, Oxford 2013.
- Morton G., *Unionist-nationalism: governing urban Scotland 1830-1860*, East Linton 1999.
- Niemojewska N., *Ostatni Stuartowie*, Warszawa 1992.
- Pittock M., *The road to independence?: Scotland since the sixties*, London 2008.
- Tomlinson J., *Dundee and the Empire: 'Juteopolis' 1850-1939*, Edinburgh 2014.
- Toszek B. H., Ku elewska E., *Od wizji do rzeczywistości: Dziesiąt lat dewolucji w Walii*, Warszawa 2011.
- Whatley C., *The Scots and the Union*, Edinburgh 2006.
- Ward P., *Britishness After 1870*, London 2004.
- Zabieglik S., *Zarys historii Szkocji*, Gdańsk 1999.

Artykuły naukowe i rozdział w monografiach naukowych:

- Ascherson N., *Ze s&oniami w &ku. Pokrewno szkocko-polskich do wiadcze w ci gu czterech stuleci*, &Przegl d Nauk Historycznych 2011, nr 2, s. 155-167.
- Bonikowska M., *Szkockie referendum: jakie wnioski dla UE i UK?*, Centrum Stosunków Mi dzynarodowych, "Raporty i Analizy" 2014, t.7, nr 3.
- Brown C., McEwen N., *Continuity and Change in the Scottish Independence Movement*, Annual Conference of the European Consortium of Political Research, Bordeaux 2014.
- Burak / ., *Ewolucja szkockiej to samo ci narodowej w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii*, &Kultura i Historia 2010, t.18.
- Cameron E.A., *The Political Histories of Modern Scotland*, &Scottish Affairs 2013, t. 85, nr 1, s. 1-28.
- Czapiewski T., *Dewolucja*, w: M. migrodzki, W. Sokó(red.), *Encyklopedia politologii*, t. 1: *Poj cia, teorie i metody*, Warszawa 2016.
- Davidson N., *A comment on British imperial decline and the conditions of emergence for Scottish nationalism*, &Global Discourse 2013, t.3, nr 1, s. 115-119.
- Devine T.M., *Imperial Scotland*, w: T .M. Devine (ed.), *Scotland and the Union 1707-2007*, Edinburgh 2008.
- Devine T.M., *The Break-Up Of Britain? Scotland And The End Of Empire. The Prothero Lecture*, &Transactions of the Royal Historical Society (Sixth Series) 2006, t. 16, s. 163-180.
- Finlay R., *Patriotism, Paternalism and Pragmatism: Scottish Toryism, Union and Empire, 1912-1965*, w: D. Torrance (ed.), *Whatever happened to Tory Scotland*, Edinburgh 2012.
- Finlay R. J., *The rise and fall of popular imperialism in Scotland, 1850-1950*, &The Scottish Geographical Magazine 1997, t.113, nr 1, s. 13-21.
- Howe S., *Internal Decolonization? British Politics since Thatcher as Post-colonial Trauma*, &Twentieth Century British History 2003, t. 14, nr 3, s. 286-304.
- Ichijo A., *Entrenchment of unionist nationalism: devolution and the discourse of national identity in Scotland*, &National Identities 2012, t. 14, nr 1, s. 23-37.
- Keating M., *Scotland in the UK: A dissolving union?*, &Nationalism and Ethnic Politics 1996, t .2, nr 2, s. 232-257.
- Keating M., *The Scottish Independence Referendum And After*, "REAF" 2015, nr 21, s. 73-98.

- Kenefick W., *Confronting white labourism: socialism, syndicalism and the role of the Scottish radical left in South Africa before 1914*, "International Review of Social History" 2010, t. 55, s. 29-62.
- Kennedy J., *Responding to Empire: Liberal Nationalism and Imperial Decline in Scotland and Québec*, ſJournal of Historical Sociology 2006, t. 19, nr 3, s. 284-307.
- Kidd C., *North Britishness and the nature of eighteenth-century British patriotisms*, ſThe Historical Journal 1996, t. 39, nr 2, s. 361-382.
- Mackenzie J. M., *David Livingstone: The Construction of the Myth*, w: G. Walker, T. Gallagher (ed.), *Sermons and Battle Hymns*, Edinburgh 1990.
- MacKenzie J. M., *Empire and national Identities: the case of Scotland*, ſTransactions of the Royal Historical Society (Sixth Series) 1998, t. 8, s. 215-231.
- MacKenzie J. M., *Essay and reflection: on Scotland and the Empire*, ſThe International History Review 1993, t. 15, nr 4, s. 714-739.
- MacKenzie J. M., *The British Empire: Ramshackle or Rampaging? A Historiographical Reflection*, ſThe Journal of Imperial and Commonwealth History 2015, t. 43, nr 1, s. 99-124.
- Malinowski G., *Samospełniaj ce si proroctwo*, "Transformacje" 2012, t. 72-75, nr 1-4, s. 2-20.
- McCormick C., *From post-imperial Britain to post-British imperialism*, ſGlobal Discourse 2013, t. 3, nr 1, s. 100-114.
- Meer N., *Looking up in Scotland? Multinationalism, multiculturalism and political elites*, ſEthnic and Racial Studies 2015, t. 38, nr 9, s. 1477-1496.
- Morton G., Griffiths T., *Closing the Door on Modern Scotland's Gilded Cage*, ſScottish Historical Review 2013, t. 92, s. 49-69.
- Mycock A., *SNP, identity and citizenship: Re-imagining state and nation*, ſNational Identities 2012, t. 14, nr 1, s. 53-69.
- Nowakowska-Dryk A., *Oblicza to samo ci brytyjskiej w pogl dach wybranych historyków brytyjskich drugiej połowy XX wieku*, ſActa Universitatis Lodzianae. Folia Historica 2003, nr 77, s. 147-166.
- O'Deary P., *States of Union: Modern Scotland and British History*, ſTwentieth Century British History 2015.
- Raffe A., *1707, 2007, and the Unionist turn in Scottish history*, ſThe Historical Journal 2010, t. 53, nr 4, s. 1071-1083.

- Robbins K., *„This Grubby Wreck of Old Gloriesö: The United Kingdom and the End of the British Empire*, ſ Journal of Contemporary Historyö 1980, t. 15, nr 1, s. 81-95.
- Tomaney J., *End of the empire state? New Labour and devolution in the United Kingdom*, ſ International Journal of Urban and Regional Researchö 2000, t. 24, nr 3, s. 675-688.
- Vance M., *„Mon ó heøs a granøfishö: Scots in British Columbiaøs interwar fishing industry*, "BC Studies" 2008, nr 158.
- Vaughan G., *Un empire écossais? LøÉcosse et le monde britannique, 1815-1931*, ſ Histoire& Politiqueö 2010, nr 2, s. 6-11.
- Zieliński T., *Pozycja prawna pa stwowego Ko cioøa Szkocji*, ſ Czasopismo Prawno-Historyczneö 2010, t. 62, nr 1.

Jadwiga Kiwerska, Ewolucja przywództwa Stanów Zjednoczonych

- Ball J., *Obama issues Syria a „red lineö warning on chemical weapons*, „The Washington Postö 20 VIII 2012.
- Barber B.R., *Koniec ideologii. Rozpad doktryny neokonserwatywnej*, ſ Europaö. Dodatek do ſ Dziennikaö 17 V 2006.
- Brzeziński Z., *Wielka szachownica. Górnne cele polityki ameryka skiej*, Warszawa 1998.
- Carpenter T.G., *Beyond NATO. Staying out of Europeøs Wars*, Cato Institute 1994.
- Carpenter T.G., *The New Word Disorder*, öForeign Affairsö Fall 1991, No 84.
- Christopher W., *Americaøs Leadership, Americaøs Opportunity*, ſ Foreign Policyö Spring 1995, No 98.
- Clinton B., *Second Inaugural Address*, January 20, 1997, www.bartleby.com/124/pres65.html
- Daalder I. H., Lindsay J. M., *The Bush Revolution: The Remaking of Americaøs Foreign Policy*, The Brookings Institution, May 2003.
- Dallek R., *The Postwar World: Made in the United States*, w: S.J. Unger (ed.), *Estrangement: America and the World*, New York 1985.
- Doran M., *Is Obama Like Eisenhower?* October 2013, [WWW.brookings.edu/research/articles/2013/09/obama-middle-east-eisenhower-d](http://www.brookings.edu/research/articles/2013/09/obama-middle-east-eisenhower-d).
- Fukuyama F., *Ameryka na rozdro u. Demokracja, wéadza i dziedzictwo neokonserwatyzmu*, Pozna 2006.
- Fukuyama F., *Epoka sëabych pa stw*, ſ Europaö. Dodatek do ſ Dziennikaö 16 VIII 2008.

G. W. Bush, Address to a Joint Session of Congress and the American People, September 20, 2001, www.whitehouse.gov/news/releases/2001/09/20010920-8.html.

Haass R.N., *wiat po Ameryce*, šEuropaö. Dodatek do šDziennikaö 31 V 2008.

Hill F., Gaddy C. G., *Mr. Putin. Operative in the Kremlin*, The Brookings Institution, Washington D.C. 2015.

Indyk M.S., Lieberthal K.G., O'Hanlon M.E., *Bending History. Barack Obama's Foreign Policy*, The Brookings Institution, Washington D.C. 2012.

Kagan R., *Koniec marze , powrót historii*, šEuropaö. Dodatek do šDziennikaö 11 VIII 2007.

Kagan R., š*Of Paradise and Powerö. America and Europe in the New World Order*, New York 2003, (wyd. polskie: R. Kagan, *Pot ga i raj. Ameryka i Europa w nowym porz dku wiata*, Warszawa 2003).

Kagan R., *Superpowers Donøt Get to Retire: What our tired country still owes the world*, „Foreign Policyö May 26, 2014, www.newrepublic.com/article/117859/allure-normalcy-what-america-still-owes,

Kaplan R. D., *Supremacy by Stealth*, „The Atlanticö July/August 2003.

Kerry condemns Russiaö „incredible act of aggression in Ukraineö, March 2, 2014, Reuters, www.reuters.com/article/2014/03/02/us-ukraine-crisis-usa-kerry-idUSBREA210DG20140302.

Khanna P., *Po egnanie z hegemoni*, šEuropaö. Dodatek do šDziennikaö 17 V 2008.

Kirkpatrick J.J., *Defining a Conservative Foreign Policy*, šThe Heritage Lecturesö 25 II 1993.

Kissinger H., *At Sea in a New World*, šNewsweekö 6 VI 1994.

Kiwerska J., *Rozchodzenie si dwóch wiatów? Stany Zjednoczone i relacje transatlantyckie 1989-2012*, Pozna 2013.

Kiwerska J., *USA ó osamotnione mocarstwo w wiecie zagro e*, šPrzegl d Zachodniö nr 1.

Krauthammer Ch., *The Unipolar Moment*, šForeign Affairsö Winter 1990/1991.

Martin L., *The Changing Role of the United States in Global Order*, w: S. Sato, T. Taylor (ed.), *The Security Challenges for Japan and Europe in a Post-Cold War Order*, London 1993.

Meckel M., *Die NATO sollte in Bukarest nicht dem Drängen der USA auf eine schnelle Aufnahme der Ukraine und Georgiens nachgeben*, Deutsche-Aussenpolitik.de, šForeign Policy in Focusö April 2, 2008, No. 360, www.deutsche-aussenpolitik.de/digest/op-ed_inhalt_47.php.

Momani B., Schachter C., *Obama is Losing the Hearts and Minds of the Arab World*, www.brookings.edu/research/opinions/2013/09/09-obama-arab-world-syria-mo.

Nesshöver Ch., *Germany, France, America and the Iraqi Conflict: Gerhard in Big Trouble, Jacques in Great Shape, and George W.øs Interest in a United Europe*, American Institute for Contemporary German Studies, www.aicgs.org/c/nesshoever.shtml.

Nye J. S., *Presidential Leadership and the Creation of the American Era*, Princeton Univ. Press 2013.

OøHanlon M.E., *Obamaøs Iraq Legacy*, July 13, 2012, www.brookings.edu/research/opinions/2012/07/13-obama-iraq-ohanlon.

Róczkiewicz M., *Polityka Stanów Zjednoczonych Ameryki w okresie prezydentury G. W. Busha w uj ciu regionalnym*, Toruñ 2011.

Remarks by the President to the White House Press Corps, www.whitehouse.gov/the-press-office/2012/08/20remarks-president-white-house-press-corps.

Rubin J.P., *Building a New Atlantic Alliance*, šForeign Affairsö July/August 2008, No 4.

Schwarz B.C., „*Cold Warö Continuities: US Economic and Security Strategy Towards Europe*”, *The Journal of Strategic Studies* December 1994, No 4.

The National Security Strategy of the United States, Washington, The White House, September 2002.

The Second 2000 Gore-Bush Presidential Debate (www.debates.org/pages/trans2000a.html).

Statement on President Obamaøs June 19 Address in Berlin on Eliminating Nuclear Weapons Threats, www.armscontrol.org/print/5819.

Ukraine crisis: Obama warns Russia against intervention, 1 March 2014, BBC News, www.bbc.com/news/world-europe-26394846.

Testimony of Ian J. Brzezinski, US Senate Committee on Foreign Relations. Subcommittee on European Affairs, 10.04.2014
www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/Brzezinski_Testimony.pdf.

Traynor I., *WikiLeaks cables reveal secret NATO plans to defend Baltic from Russia*, šThe Guardianö 6 XII 2010.

Youssef N.A., Harris S., *Russia to Start Bombing in Syria ASAP*, 21.09.2015, www.thedailybeast.com/articles/2015/09/21/russia-to-start-bombing-in-syria-asap.html.

Zakaria F., *The Future of American Power*, „Foreign Affairsö May/June 2008, No 3.

Zakaria F., *The Post-American World*, New York 2008.

Paulina Matera, Implikacje porozumienia nuklearnego z Iranem dla polityki Stanów Zjednoczonych na Szerokim Bliskim Wschodzie

An Open Letter to the Leaders of the Islamic Republic of Iran, March 9, 2015,
[ww.nytimes.com/interactive/2015/03/09/world/middleeast/document-the-letter-senate-republicans-addressed-to-the-leaders-of-iran.html](http://www.nytimes.com/interactive/2015/03/09/world/middleeast/document-the-letter-senate-republicans-addressed-to-the-leaders-of-iran.html) (13.04.2016).

Arango T., *Iran-Led Push to Retake Falluja From ISIS Worries U.S.*, ñNew York Timesö May 28, 2016, [http://www.nytimes.com/2016/05/29/world/middleeast/iran-led-push-to-retake-falluja-from-isis-worries-us.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FIran&action=click&contentCollection=wor ld&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=9&pgtyp e=collection&_r=0](http://www.nytimes.com/2016/05/29/world/middleeast/iran-led-push-to-retake-falluja-from-isis-worries-us.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FIran&action=click&contentCollection=world&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=9&pgtype=collection&_r=0) (12.06.2016).

Ben-David C., *U.S. in \$1.9 Billion Arms Sale to Israel Amid Iran Deal Concerns*, ñBloombergö May 21, 2015, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-05-21/u-s-in-1-9-billion-arms-sale-to-israel-amid-iran-deal-concerns> (12.04.2016).

Bennis P., *Iran Deal: A Game-Changer for the Middle East*, ñForeign Policy in Focusö April 3, 2015, <http://fpif.org/iran-deal-a-game-changer-for-the-middle-east/> (12.04.2016).

Calabresi M., *Iran Rises. Teheran trades nuclear standoff for regional Clout*, ñTimeö July 27, 2015, <http://time.com/3960504/iran-rises/> (23.05.2016)

Certo P., *When Bibi Came to Town*, March 4, 2015, <http://fpif.org/bibi-came-town/> (22.05.2016).

Esfandiary D., Tabatabai A., *Iranñs ISIS policy*, ñInternational Affairsö 2015, vol. 91, no 1, s. 10-11.

Gause F.G. III, *The Future of U.S.-Saudi Relations. The Kingdom and the Power*, ñForeign Affairsö July/August 2016.

Gladstone R., *Iranñs Supreme Leader on America: Donñt Trust, Donñt Cooperate*, ñNew York Timesö June 3, 2016, [http://www.nytimes.com/2016/06/04/world/asia/iran-supreme-leader-khamenei.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FIran&action=click&contentCollecti on=world&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=2&pgtype=collection](http://www.nytimes.com/2016/06/04/world/asia/iran-supreme-leader-khamenei.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FIran&action=click&contentCollection=world&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=2&pgtype=collection) (22.06.2016).

Goldenberg I., Dalton M. G., *Bridging the Gulf How to Fix U.S. Relations With the GCC*, ñForeign Affairsö November/December 2015.

Guzansky Y., Shapir Y.S., *Iran Goes Ballistic*, ñMiddle East Quarterlyö 2015, vol. 22, no 1.

Haykel B., Hertog S., *Better the Saudis We Know*, öNew York Timesö April 22, 2016,
<http://www.nytimes.com/2016/04/23/opinion/better-the-saudis-we-know.html>
(12.05.2016).

Iranian minister denies recent mid-range ballistic missile test, Reuters, May 9, 2016,
<http://www.reuters.com/article/us-iran-missiles-idUSKCN0Y00M2>), (22.05.2016).

Iran's Supreme Leader says U.S. lifted sanctions only on paper, Reuters, April 27, 2016,
<http://www.reuters.com/article/us-iran-economy-khamenei-idUSKCN0XO0RK>
(30.05.2016).

Joint Comprehensive Plan of Action, July 14, 2015, http://thediplomat.com/wp-content/uploads/2015/07/thediplomat_2015-07-14_13-53-41.pdf (23.04.2016)

Katzman K., *Iran, Gulf Security, and U.S. Policy*, January 14, 2016,
<https://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RL32048.pdf> (12.05.2016).

Kiwerska J., *Kryzys w relacjach ameryka sko-izraelskich. Bilans pierwszej kadencji Baracka Obamy*, šPrzegl d Zachodniö 2013, nr 4.

Kowalewska K., *Pa stwa Rady Współpracy Zatoki wobec śarabskiej wiosny*,
śBezpiecze stwo Narodoweö 2012, nr III-IV.

Laipson E., *Can Regional Powers Mediate the Saudi-Iran Conflict?*, öWorld Politics Reviewö January 12, 2016.

Lorber E. B., Feaver P., *Do the Iran Dealø -Snapbackø Sanctions Have Teeth?*, šForeign Policyö July 21, 2015, http://foreignpolicy.com/2015/07/21/do-the-iran-deals-snapback-sanctions-haveteeth/?wp_login_redirect=0 (13.05.2016).

Lynch C., *Washington Made It Easy for Iran to Fire Its Ballistic Missiles*, šForeign Policyö March 16, 2016, <http://foreignpolicy.com/2016/03/16/washington-made-it-easy-for-iran-to-fire-its-ballistic-missiles/> (12.05.2016).

Military expenditure by country, in current US\$ m., 1988-2015,
<https://www.sipri.org/databases/milex> (22.06.2016).

Mitnick J., *Netanyahu Calls Iran Deal -Historic Mistakeø*, öWall Street Journalö July 14, 2015, <http://www.wsj.com/articles/netanyahu-calls-iran-deal-historic-mistake-1436866617> (22.05.2016).

Netanyahu B., *Why Iran Must Never Be allowed to Develop Nuclear Weapons, Address Delivered via satellite feed to the American Israel Public Affairs Committee 2016 Policy Conference*, Washington, D.C., March 22, 2016, Vital Speaches of the Day,
<http://saskatoonlibrary.ca/eds/item?dbid=f5h&an=114972252> (22.06.2016).

One Year Later: Assessing the Coalition Campaign against ISIS, öMiddle East Policyö Vol. XXII, No. 4, Winter 2015.

Piotrowski M. A., *Tre i skutki ostatecznego porozumienia nuklearnego P5+1 z Iranem*, Biuletyn PISM, 23 lipca 2015, http://www.pism.pl/files/?id_plik=20148, (13.06.2016).

Rainwater J., *McCain Joins Bolton, Invites Israel to Bomb Iran*, öThe Huffington Postö May 31, 2015, http://www.huffingtonpost.com/jon-rainwater/mccain-joins-bolton-invite_b_6973978.html (12.06.2016).

Rennack D. E., *Iran: U.S. Economic Sanctions and the Authority to Lift Restrictions*, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/R43311.pdf> (20.06.2016).

Resolution 1929 (2010) adopted by the Security Council at its 6335th meeting, on 9 June 2010, https://www.iaea.org/sites/default/files/unsc_res1929-2010.pdf (12.12.2015).

Resolution 2231 (2015) adopted by the Security Council at its 7488th meeting, on 20 July 2015, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231, (12.12.2015).

Roberts D., *US imposes new sanctions on Iranian firms over ballistic missile test*, öThe Guardianö March 24, 2016, <https://www.theguardian.com/world/2016/mar/24/us-treasury-new-sanctions-iran-ballistic-missile-test>, (22.05.2016).

Selim G. M., *The United States and the Arab Spring: the Dynamics of Political Engineering*, öArab Studies Quarterlyö 2013, vol. 35, no. 3.

Sharp J.M., *U.S. Foreign Aid to Israel*, June 10, 2015, Congressional Research Service, <https://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RL33222.pdf> (12.04.2016).

UN arms embargo on Iran, Stockholm International Peace Research Institute, https://www.sipri.org/databases/embargoes/un_arms_embargoes/iran (24.05.2016).

Ewa Cielik, Potencjałekonomiczny Chin i jego pozycja w gospodarce światowej

2016 Index of Economic Freedom, The Heritage Foundation.

Accenture Institute of High Performance, <https://www.accenture.com/us-en/institute-for-high-performance>.

Alcock N. Z., Newcombe A. G., *The Perception of National Power*, öJournal of Conflict Resolutionö 1970, nr 14 (3).

Altman D., *Introducing the Baseline Profitability Index*, öForeign Policyö 2015.

Aron R., *Pokój i wojna mi dzy narodami (teoria)*, Centrum im. Adama Smitha, Warszawa 1995.

Beckman P.R., *World Politics in the Twentieth Century*. Englewood Cliffs, Prentice-Hall, 1984.

Brzeziński Z., *Choice*, Ink, kap Kitapevi, Istanbul 2004.

Carr E. H., *The Twenty Years Crisis, 1919-1939*, Harper and Row, New York 1964.

Chun K. H., *The BRICs Superpower Challenge: Foreign and Security Policy Analysis*, Routledge, London, New York, 2013.

CIA Factbook.

Cieślik E., *Chińskie reformy nowej normalności*, źródło: Obserwator Finansowy

<https://www.obserwatorfinansowy.pl/tematyka/makroekonomia/chinskie-reformy-nowej-normalnosci/>.

Cieślik E., *Efekt smoka : skutki ekspansji gospodarczej Chin po 1978 roku*, Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, Warszawa 2012.

Cieślik E., *Juan nieprzyjazny z dolarami*, źródło: Gazeta Bankowa 2010, nr 4.

Cieślik E., *Rozwój gospodarczy Chin od roku 1978 do kryzysu globalnego*, Wydawnictwo Key Text, Warszawa 2015.

Cline R.S., *The Power of Nations in the 1990s: A Strategic Assessment*, Lanham 1994.

FAO STAT.

FDI Confidence Index, <https://www.atkearney.com>.

Fox W.T.R., *The Superpowers: The United States, Britain and the Soviet Union ó Their Responsibility for Peace*, Harcourt, Brace and Company, New York 1944.

Fraser Institute.

Gill S., Law D., *Global Political Economy, Perspectives, Problems and Policies*, Harvester-Wheatsheaf-Hertfordshire, 1988.

Gillert P., *Międzynarodowa polityka Konfucjusza*, źródło: 24 grudnia 2009.

Harmony China's Unique Message to the World,
<http://opinion.globaltimes.cn/commentary/2010-07/555028.html>.

Hoar W. P., *Being Realistic About the China Threat*,
<http://www.thenewamerican.com/index.php/reviews/903-correction-please/3210-being-realistic-about-the-china-threat>

<http://cow.dss.ucdavis.edu/data-sets/national-material-capabilities/national-material-capabilities-v4-0>.

<http://www.socialprogressimperative.org/data/spi>.

<https://energeopolitics.com/about/classical-geopolitics-a-summary-of-key-thinkers-and-theories-from-the-classical-period-of geopolitics/>.

Hu Angang, Men Honghua, *The Rising of Modern China: Comprehensive National Power and Grand Strategy*, oStrategy Managemento 2002, nr 3.

Hu Angang, *Predictions For the Next Five Years*, sBeijing Reviewo 2010, September 10.

Human Development Report 2015, UNDP.

IFC, The World Bank, *Doing Business 2016*.

IMD World Competitiveness Center,

<http://www.imd.org/upload/imd.website/wcc/scoreboard.pdf>.

International Trade Statistics z ró nych lat.

Jablonsky D., *Why Is the Strategy Difficult?*, ed. B. Bartholomees, U.S. Army War College, Washington D.C. 2006.

Johnson Cornel University, INSEAD, WIPO, The Global Innovation Index 2015.

Kennedy P., *Mocarstwa wiata ó narodziny, rozwit, upadek. Przemiany gospodarcze i konflikty zbrojne w latach 1500-2000*, Ksia ka i Wiedza, Warszawa 1995.

Kirkpatrick J .J., *Legitimacy and Force. Political and Moral Dimensions*, Transaction Books, New Brunswick, Oxford 1988.

Kleinowski M., *Czynniki buduj ce si i pot g pa stwa, s wiat Idei i Polityki* Rocznik INP Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, t. 10, Toru 2010.

Ku niar R., *Polityka i si. Studia strategiczne. Zarys problematyki*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2005.

/ aszczuk A., *Analiza geopolityczna pot gi pa stw*, w: Z Lach, J. Wendt (red.) *Geopolityka. Elementy teorii. Wybrane metody*, Instytut Geopolityki, Cz stochowa 2010.

/ o R., *Pot ga ó uj cie teoretyczne: definicja, struktura i oddziawanie*, w: T. Doma ski (red.), *Mi dzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwa wspóczesno ci*, Wydawnictwo Uniwersytetu/ ódzkiego, / ód 2016.

Morgenthau H. J., Thompson K. W., Clinton W .D., *Politics Among Nations. The Struggle for Power and Peace*, Mc Graw Hill Higher Education, seventh edition, 2005.

Nye J., *Soft power: The Means to Success in World Politics*, New York Public Affairs, 2004.

OECD Stats.

Pillsbury M., *China Debates the Future Security Environment*, National Defense University Press, Washington D.C. 2000.

Ramo J.C., *The Beijing Consesus*, The Foreign Centre, London 2004.

Rodrik D., *One Economics, Many Recipes. Globalization, Institutions, and Economic Growth*, Princeton University Press, 2007.

Rosemont H., *Is China a Threat?*, Foreign Policy in Focus
http://www.fpif.org/reports/is_china_a_threat.

Russel B., *The Forms of Power*, w: S. Lukes (ed.), *Power*, New York 1992.

Saaty T., Alexander J., *Conflict Resolution: The Analytic Hierarchy Approach*, Preager 1989.

Shirk S.L., *China's Multilateral Diplomacy in the Asia-Pacific*, referat wygłoszony podczas konferencji *China as an Emerging Regional and Technology Power: Implications for U.S. Economic and Security Interests*, February 12-13, 2004

Smil V., *China's Past, China's Future: Energy, Food, Environment*, Routledge Curzon, London 2004.

Smith A., *Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów*, Wydawnictwo Naukowe PWN, wydanie II, Warszawa 2007.

Standard Chartered, <https://www.ft.com/content/f5878f3a-cbf6-11e5-be0b-b7ece4e953a0>.

Stoessinger J.G., *The Might of Nations. World Politics in Our Times*, 3rd edition, Random House, New York 1969.

Sułek M., *Podstawy pot gonomii i pot gometrii*, Kieleckie Towarzystwo Edukacji Ekonomicznej, Kielce 2001.

Tellis A.J., Bially J., Layne Ch., McPherston M., *Measuring National Power in the Postindustrial Age*, RAND Corporation, 2000,
http://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monograph_reports/MR1110/MR1110.ch5.pdf.

The World Bank Database.

Transparency International, Corruption Perception Index 2015.

U.S. Geological Survey, <http://www.usgs.gov/>.

UNCTAD Database.

UNESCO, <http://data.uis.unesco.org>.

Ursul A. D., Kiss E., Chumakov A. N., Leonova O. G., Weiming T., Kirchschlaeger P. G., Howell A., Kim H., Sheffield J., *Globalistics and Globalization Studies: Aspects & Dimensions of Global Views*, Uchitel Publishing House, Volgograd 2014.

Uzgel I., *Hegemonic Power Box*, B. Oran (ed.), Türk D., Politikas,, Cilt I, leti im Yay,nlar,, Istanbul 2003.

WEF, <http://www.weforum.org>.

World Intellectual Property Organization, <http://ipstats.wipo.int>.

Andrzej Szabaciuk, Polityka ludnościowa jako element strategii odbudowy pozycji imperialnej Federacji Rosyjskiej

- Berman I., *Implosion: The End of Russia and What It Means for America*, Washington 2013.
- Connolly R., *The Empire Strikes Back: Economic Statecraft and the Securitisation of Political Economy in Russia*, sEurope-Asia Studiesö 2016, vol. 68, no. 4.
- Eberhardt P., *Geografia ludności Rosji*, Warszawa 2002
- Eberhardt P., *Sytuacja demograficzna Federacji Rosyjskiej na przełomie XX i XXI w.*, w: A. Mironowicz (red.), *Wprowadzenie do studiów wschodnioeuropejskich*, t. 3, Lublin 2013.
- Mearsheimer J., *Why the Ukraine Crisis Is the West's Fault*, sForeign Affairsö 2014, vol. 93, issue 5.
- Polyakova A., Laruelle M., Meister S., Barnett N., *The Kremlin's Trojan Horses. Russian Influence in France, Germany, and the United Kingdom*, ôAtlantic Councilö Nov. 2016, s. 3-26.
- Poppe E., Hagendoorn L., *Types of Identification among Russians in the 'Near Abroad'*, sEurope-Asia Studiesö 2001, vol. 53, no. 1.
- Russia in Figures 2015*, Moscow 2015.
- Statistical Yearbook «Kazakhstan in 2014»*, Astana 2016.
- Statistical Yearbook for Asia and the Pacific 2015*, United Nations, New York 2016.
- Statistical Yearbook of Armenia 2015*, Yerevan 2016.
- Statistical Yearbook of Azerbaijan 2015*, Baku 2016.
- Statistical Yearbook of Georgia 2015*, Tbilisi 2016.
- Statistical Yearbook of the Republic of Belarus 2015*, Minsk 2016.
- Statistical Yearbook of the Republic of Moldova 2015*, Chișinău 2015.
- Szabaciuk A., *Wpływ kryzysu ukraińskiego na procesy migracyjne na obszarze posowieckim*, sRocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniejö 2016, t. 14, nr 5.
- Szabaciuk A., *Wybrane problemy polityki imigracyjnej Federacji Rosyjskiej*, sRocznik Nauk Społecznych KULö 2014, t. 6(42), nr 3.

Szabaciuk A., *Zapomniane ofiary wojny. Osoby wewn trznie przesiedlone (IDP) na Ukrainie*,
Studia Europejskie 2016, nr 3.

Ukraine in figures 2015. Statistical Publication, Kyiv 2016.

Who Is at Fault in Ukraine? Foreign Affairs' Brain Trust Weighs In, Foreign Affairs 9.11.2014, www.foreignaffairs.com (12.07.2016).

Wierzbicki A., *Rosja wobec wyzwa społecznych, patologii, epidemii i wykluczeń*, w: S. Biele (red.), *Rosja w procesach globalizacji*, Warszawa 2013.

, w: : , , . 2010 .
2009.

• • , w: . ( ),

, 2008.

· · · (· ·), 2009,

• 2011.

(—) 2000-2012 t-1

1 2013

2007

( ) 2008

(一) 2013

2015

<http://demoscope.ru/weekly/knigi/konsepciya/konsepciya.html> (12.07.2016)

2025

9.10.2007 ŠDemoseope Weeklye

<http://demoscope.ru/weekly/knigi/konsepciya/konsepciya25.html> (12.07.2016)

(12.07.2016).

- 2015 , ( ),

<http://www.gks.ru> (12.07.2016).

2010-2015, 2016.

1 2016 . 25

, Dushanbe 2016.

Dariusz Wojtaszyn, *Sportwunderland DDR ó powstanie i upadek sportowego mocarstwa*

ród publikowane:

Geschichte der Körperkultur in Deutschland, t. IV, G. Wonneberger et. al., *Die Körperkultur in Deutschland von 1945 bis 1961*, Berlin 1967.

Gesetzblatt der Deutschen Demokratischen Republik, 1968, cz. 1, nr 15.

Körperkultur und Sport. Rechtliche Bestimmungen, Berlin 1984.

Margot Honecker an Egon Krenz, 27.3.1987. § Zu den Problemen der Weiterentwicklung des Nachwuchsleistungssports im Schulalter in der DDR w: H.J. Teichler, K. Reinartz (red.), *Das Leistungssportssystem der DDR in den 80er Jahren und im Prozeß der Wende*, Schorndorf 1999.

Schlegel R., Hiller J., *Ein Wort zum Sport*, Berlin 1987.

Spitzer G., Teichler H.J., Reinartz K. (red.), *Schlüsseldokumente zum DDR-Sport. Ein sporthistorischer Überblick in Originalquellen*, Aachen 1998.

Teichler H.J., *Die Sportbeschlüsse des Politbüros. Eine Studie zum Verhältnis von SED und Sport mit einem Gesamtverzeichnis und einer Dokumentation ausgewählter Beschlüsse*, Köln 2002.

Wspomnienia:

Delow A., ř *Ich finde, ich hatte keine andere Wahlö. Doping und Biografie, [w:] Hormone und Hochleistung. Doping in Ost und West*, Köln, Weimar, Wien 2008.

Ewald M., Andert R., *Ich war der Sport. Wahrheiten und Legenden aus dem Wunderland der Sieger*, Berlin 1994.

Fuchs R., Ulrich K., *Lorbeerkranz und Trauerflor. Aufstieg und Untergang des Sportwunders DDR*, Berlin 1990.

Köhler T., *Zwei Seiten der Medaille. Thomas Köhler erinnert sich*, Berlin 2010.

Sport frei? Interview mit Uwe Trömer [w:] Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland (red.), *Wir gegen uns. Sport im geteilten Deutschland*, Darmstadt 2009.

Prasa:

„Berliner Zeitung“ 1998, 2005.

„Die Zeit“ 2009.

„Der Spiegel“ 1957, 1972, 1989, 1990.

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ 1989, 1990.

„Neues Deutschland“ 6.04.1990.

„Profil“ 2008.

„Süddeutsche Zeitung“ 2013.

„Wiener Zeitung“ 2002.

Materiały internetowe:

http://www.cycling4fans.de/uploads/media/Pansold_Beschluss_des_Bundesgerichtshofs_9.2.2000.pdf.

<http://www.sportgeschichte.net/index.php/das-waren-wir/trainer-im-ausland>.

http://www.deutschlandfunk.de/laeferin-graf-klagt-ex-trainer-stechemesser-an.1346.de.html?dram:article_id=196370.

Opracowania:

Andrzejewski M., *Sport a polityka. Olimpijskie medale sportowców niemieckich (1896-2012)*, „Przegląd Zachodni“ 2013, nr 2,

Balbier U.A., „Von der DDR lernen, heißt siegen lernen!“. Zur diskursiven und strukturellen Anpassung der beiden deutschen Sportsysteme im Vorfeld der Münchener Spiele 1972, w: A. Malz, S. Rohdewald, S. Wiederkehr (red.), *Sport zwischen Ost und West. Beiträge zur Sportgeschichte Osteuropas im 19. und 20. Jahrhundert*, Osnabrück 2007.

Balbier U. A., *Kalter Krieg auf der Aschenbahn. Der deutsch-deutsche Sport 1950-1972. Eine politische Geschichte*, Paderborn, München, Wien, Zürich 2007.

- Barsuhn M., *Diplomaten im Trainingsanzug? Sportler im Visier des MfS*, w: *Wir gegen uns. Sport im geteilten Deutschland*, Darmstadt 2009.
- Berendonk B., *Doping. Von der Forschung zum Betrug*, Reinbek b. Hamburg 1992.
- Bennett H., *Körperkultur und Sport in der DDR*, Schorndorf 1994.
- Braun J., „*Jedermann an jedem Ort ó einmal in der Woche Sportó. Triumph und Trugbild des DDR-Sports*“, [w:] T. Großbölting (red.), *Friedenstaat, Leseland, Sportnation? DDR-Legenden auf dem Prüfstand*, Berlin 2009.
- Braun J., *Sport frei!-Der Weg in die Sporteinheit*, w: J. Braun, H.J. Teichler (red.), *Sportstadt Berlin im Kalten Krieg. Prestigekämpfe und Systemwettstreit*, Berlin 2006.
- Braun J., *Sportler zwischen Ost und West*, „Aus Politik und Zeitgeschichte“ 2008, nr 29-30.
- Braun J., Barsuhn M., *Schussfahrt in die Einheit*, „Horch und Guck. Zeitschrift zur kritischen Aufarbeitung der SED-Diktatur“ 2005, nr 51.
- Braun J., Wiese R., *Zweiklassengesellschaft DDR-Sport*, „Horch und Guck. Zeitschrift zur kritischen Aufarbeitung der SED-Diktatur“ 2005, nr 51.
- Coyle D., Hamilton T., *Wy cig tajemnic*, Kraków 2013.
- Dreger W., w: *Materialien der Enquete-Kommission „Aufarbeitung von Geschichte und Folgen der SED-Diktatur in Deutschland“ (12. Wahlperiode des Deutschen Bundestages)*, hrsg. vom Deutschen Bundestag, t. 3/1, Baden-Baden 1995.
- Eppelmann R. (red.), *Bericht der Enquete-Kommission „Aufarbeitung von Geschichte und Folgen der SED-Diktatur in Deutschland“. Gemäß Beschluss des Deutschen Bundestages vom 12. März 1992 und vom 20. Mai 1992*, Bonn 1994.
- Franke W., w: *Materialien der Enquete-Kommission „Aufarbeitung von Geschichte und Folgen der SED-Diktatur in Deutschland“ (12. Wahlperiode des Deutschen Bundestages)*, hrsg. vom Deutschen Bundestag, t. 3/1, Baden-Baden 1995.
- Friedrich-Ebert-Stiftung (red.), *Sport in der Deutschen Demokratischen Republik*, Bonn 1981.
- Gallinat K., Reimann O.W., *Ewald, Manfred*, w: H. Müller-Enbergs et al. (red.), *Wer war wer in der DDR? Ein Lexikon ostdeutscher Biographien*, t. I, Berlin 2006.
- Herbst A., *Deutscher Turn- und Sportbund der DDR*, [w:] G.R. Stephan (red.), *Die Parteien und Organisationen der DDR. Ein Handbuch*, Berlin 2002.
- Holzweißig G., *Sport und Politik in der DDR*, Berlin 1988.
- Krüger M., „*Od zimnej wojny na bie ni" do sportu w zjednoczonych Niemczech - dzieje sportu w Niemczech po II wojnie światowej*“, w: D. Wojtaszyn, W. Stępinski, J. Eider (red.), *Historia polskiego i niemieckiego sportu w XIX i XX wieku. Idee, ludzie, polityka i kultura*, Poznań 2016.

- Krüger M., Becker Ch., Nielsen S., *German sports, doping, and politics. A history of performance enhancement*, Lanham 2015.
- Latzel K., *Staatsdoping Der VEB Jenapharm im Sportsystem der DDR*, Köln, Weimar, Wien 2009.
- Lehmann G. et al. (red.), *Deutsche Hochschule für Körperkultur Leipzig 1950-1990*, Aachen 2007.
- Miller D., *Historia igrzysk olimpijskich i MKOl. Od Aten do Pekinu 1894-2008*, Poznań 2008.
- Neumann G., Deitersen-Wieber A., *Sportpsychologie in der DDR*, [w:] L. Mertens, S. Gries (red.), *Arbeit, Sport und DDR-Gesellschaft. Festschrift für Dieter Voigt zum 60. Geburtstag*, Berlin 1996.
- Reichhelm C., *Doping-Kinder des Kalten Krieges. Vom Staat geliebt-vom Staat missbraucht*, Berlin 2014.
- Reichelt F., *Das System des Leistungssports in der DDR. Struktur und Aufbau*, Marburg 2006.
- Reinartz K., *Die Zweiteilung des DDR-Sports auf Beschluss der SED*, w:H.J. Teichler, K. Reinartz (red.), *Das Leistungssportssystem der DDR in den 80er Jahren und im Prozeß der Wende*, Schorndorf 1999.
- Schröter D., *Die Ausbildung von Leitungsspezialisten für den Sport*, w: *Deutsche Hochschule für Körperkultur Leipzig 1950-1990*, Aachen 2007.
- Seppelt H.J., Schück H. (red.), *Anklage. Kinderdoping ó Das Erbe des DDR-Sports*, Berlin 1999.
- Singler A., Treutlein G., *Doping in der Bundesrepublik Deutschland: Historische und soziologische Aspekte abweichenden Verhaltens im Spitzensport*, w: K. Latzel, L. Niethammer (red.), *Hormone und Hochleistung. Doping in Ost und West*, Köln, Weimar, Wien 2008.
- Spitzer G., *Die Strukturkrise der achtziger Jahre*, w: *Schlüsseldokumente zum DDR-Sport. Ein sporthistorischer Überblick in Originalquellen*, Aachen 1998.
- Spitzer G., *Doping in der DDR. Ein historischer Überblick zu einer konspirativen Praxis*, Köln 2004.
- Spitzer G., *Entstehung und Funktionsweise des DDR-Zwangsdopings. Doping in einem geschlossenen System und die Grenzen der biologischen Leistungsfähigkeit* w: *Hormone und Hochleistung. Doping in Ost und West*, Köln, Weimar, Wien 2008.
- Spitzer G., *Vorbild oder Zerrbild? Der DDR-Hochleistungssport im Licht neuer Forschungen*, řHorch und Guck. Zeitschrift zur kritischen Aufarbeitung der SED-Diktaturö, 2005, nr 51.

Teichler H.J., *Nachwuchsleistungssport*, w: H. J. Teichler, K. Reinartz (red.), *Das Leistungssportsystem der DDR in den 80er Jahren und im Prozeß der Wende*, Schorndorf 1999.

Teichler H.J., *Sport unter Führung der Partei ó Die frühen sportpolitischen Weichenstellungen der SED*, w: J. Braun, H. J. Teichler (red.), *Sportstadt Berlin im Kalten Krieg. Prestigekämpfe und Systemwettstreit*, Berlin 2006.

Wiese R., *Vom Milchtrinker zum Leistungssportler. Die Entwicklung der Kinder- und Jugendsportschulen der DDR in den 50er Jahren*, Köln 1999.

Wojtaszyn D., *Sport w cieniu polityki. Instrumentalizacja sportu w NRD*, Wrocław 2011.

Ziemer D., *Staatsziel Medaillen. Die Förderung des Spitzensports in der DDR*, w: Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland (red.), *Wir gegen uns. Sport im geteilten Deutschland*, Darmstadt 2009.

Krzysztof Siwek, Granica polsko-niemiecka w stosunkach Polski ze Stanami Zjednoczonymi w latach 1956-1970

Materiały źródłowe:

Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie:

Departament III, Zespół, akta za lata 1949-1960

Departament IV, Zespół 10, akta za lata 1949-1960

Archiwum Akt Nowych w Warszawie:

KC PZPR, XIA/61

KC PZPR, XIA/62

KC PZPR, XIA/246

Roosevelt Study Center, Middelburg:

Declassified Documents Reference System (DDRS)

źródła elektroniczne:

Foreign Relations of the United States (FRUS) (<https://history.state.gov>):

1955-1957, Volume XXV, Eastern Europe

1955-1957, Volume XXVI, Central and Eastern Europe

1961-1963, Volume XIV, Berlin Crisis

1964-1968, Volume XV, Germany and Berlin

1964-1968, Volume XVII, Eastern Europe

The American Presidency Project (<http://www.presidency.ucsb.edu>)

Nixon R. M., *Remarks, Buffalo, N.Y., upon arrival at Polish Union Hall*, 17 October 1960,

http://www.jfklink.com/speeches/rmn/oct60/rmn171060_buffalo01.html.

Publikacje:

Allen D. J., *The Oder-Neisse Line. The United States, Poland and Germany in the Cold War*, Westport 2003.

Brzeziński Z., *Alternative to Partition. For a Broader Conception of America's Role in Europe*, New York 1965.

Fursenko A., Naftali T., *Tajna wojna Chruszczowa*, Warszawa 2007.

Gelles K., *Niemiecka Republika Demokratyczna wobec zachodnich mocarstw okupacyjnych*, Wrocław 2011.

Hershberg J. G., *Marigold. The Lost Chance for Peace in Vietnam*, Stanford 2012.

Jarząbek W., *Polska Rzeczpospolita Ludowa wobec polityki wschodniej Republiki Federalnej Niemiec w latach 1966-1976*, Warszawa 2011.

Kissinger H., *The White House Years*, New York 1979.

Mania A., *Bridge Building. Polityka USA wobec Europy Wschodniej w latach 1961-1968*, Kraków 1996.

Marczak T., *Granica zachodnia w polskiej polityce zagranicznej w latach 1944-1950*, Wrocław 1995.

Nowak-Jeziorski J., *Wojna w eterze*, Kraków 2005.

Pasztor M., *Problem granicy na Odrze i Nysie / ujście w stosunkach polsko-francuskich w latach od 1953 do 1965*, "Wrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej", pod red. K. Ruchniewicza, B. Szaynok, J. Tyszkiewicza, 1/2001.

Puddington A., *Broadcasting Freedom. The Cold War Triumph of Radio Free Europe and Radio Liberty*, Lexington 2000.

Schwartz T. A., *Lyndon Johnson and Europe. In the Shadow of Vietnam*, Harvard University Press 2003.

Tebinka J., *Nadzieje i rozczarowania. Polityka Wielkiej Brytanii wobec Polski, 1956-1970*, Warszawa 2005.

Tyszkiewicz J., *Granica na Odrze i Nysie / u yckiej w stosunkach polsko-ameryka skich w latach 1956-1970*, w: *Mi dzy pa dziernikiem a grudniem. Polityka zagraniczna doby Gomułki*, ŚWrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej Toruń 2005.

Tyszkiewicz J., *Otwarte okno w "elaznej kurtynie". Polityka administracji prezydenta Eisenhowera wobec Polski (październik 1956-styczeń 1961)*, Wrocław 2003

Tyszkiewicz J., *Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Polski w okresie rządu Johna F. Kennedy'ego*, Wrocław 2011.

Tyszkiewicz J., *Rozbijanie monolitu. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Polski, 1945-1988*, Warszawa 2015

Tyszkiewicz J., *Stany Zjednoczone wobec polskiej granicy zachodniej w okresie negocjacji mi dzy Warszawą a Bonn (1969-1970)*, "Iski Kwartalnik Historyczny Sobótka", nr 1 (2014).

Wojdon J., *W imieniu sześciu milionów... Kongres Polonii Ameryka skiej w latach 1944-1968*, Toruń 2005.

Magdalena Karolak-Michalska, Elita polityczna Polski wobec wyzwa Euromajdanu i kryzysu ukraińskiego w latach 2013-2014

Âkimenko Û., *Partijna sistema Ukrayini u 2010-2015rr.: zmini, tendencii, perspektivy evolûcii*, 15.01.2016, <http://razumkov.org.ua/ukr/article.php> (18.01.2016).

Ânukovi obvinil novye vlasti v Kieve w popytke razvâzatø graflanskui vojnu, 11.03.2014, <http://tass.ru/mezhdunarodnaya-panorama/1036144> (11.01.2016).

Chief of Poland's diplomacy on a working visit to Kyiv, <http://www.msz.gov.pl> (19.06.2015).

Czy zaangażowanie społeczno ci mi dzynarodowej w rozwiązaniu konfliktu ukraińskiego jest wystarczające?, Komunikat z Bada CBOS, nr 134/2014, Warszawa 2014, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2014/K_134_14.PDF.

Dziurlikowska I., *Van Rompuy: UE nie uznał referendum*, <http://www.uniaeuropejska.org.pl> (14.05.2015).

Encyklopedia PWN, <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/panstwo-dysfunkcyjne;5577857.html> (10.01.2016).

ES priznal nowuú vlastø v Kieve vsled za STM, 24.02.2014, <http://www.newsru.com/world/24feb2014/euroukra.html> (10.01.2016).

Evromajdany, <http://www.analitik.org.ua/current-comment/int/529c9ae888b42/pagedoc1096-4/> (10.01.2016).

Filipiak T., / ad społeczny: kultura państwa i kultura obywatelska, „*Studia Politologiczne*” 2001, vol. 5.

Gnizadowski M., *Państwa Europy rodkowej i Wschodniej wobec kryzysu na Ukrainie*, 05.03.2014, <http://www.osw.waw.pl>

Grojsman: Oligarchia v Ukraine ne menee opasna, em agressia Rossii, 25.03.2015, <http://korrespondent.net/ukraine/politics/3495634-hroisman-olyharkhyia-v-ukrayne-ne-menee-opasna-chem-ahressyia-rossyy> (10.01.2016).

Issledovaniâ 2014-2015, Centr Razumkova, <http://www.razumkov.org.ua> (10.09.2015).

Karolak-Michalska M., *Elita polityczna niepodległej Ukrainy w obliczu wydarzeń Euromajdanu*, w: R. Potocki, M. Domagała, D. Mięsiewska (red.), *Czas Euromajdanu*, Warszawa 2014.

Kęsowicz R., Mormul J., *Pojęcie dysfunkcyjne i państwo geneza i definicje*, w: R. Kęsowicz (red.), *Państwa dysfunkcyjne i ich destabilizujące wpływy na stosunki międzynarodowe*, Kraków 2013.

Komorowski: jeste my gotowi sprzedawać Ukrainie bro, <http://www.tvn24.pl> (05.07.2015).

Konieczny dialog opozycji z władzą na Ukrainie, <http://www.prezydent.pl> (02.07.2015).

Konoczek W., Olszański T. A., *Co Majdan mówi o Ukrainie? Diagnozy i perspektywy*, „*Tydzien na Wschodzie*” nr 125, 17.01.2014.

Kopacz ws. Ukrainy: Polska powinna się zachowywać jak rozmowa dnia kobietą, <http://www.wprost.pl> (12.06.2015).

Kowalczyk A., *Polityka Polski wobec Ukrainy w 2014 roku – próba bilansu*, „*Biuletyn Opinie FAE*” nr 3/2015, 10.02.2015.

Kto em moflet: Kak biznesmeny podderživajut Evromajdan, 30.01.2014, <http://biz.liga.net/all/all/stati/2699186-kto-chem-mozhet-kak-biznesmeny-podderzhivayut-evromaydan.htm> (11.12.2015).

List otwarty posła M. Golby do Prezydenta RP, <http://www.solidarna.org.pl> (12.06.2015).

Loginov A., *Polша i Evromajdan: w poszukiach nowej strategii*, 06.12.2013, <http://gazeta.zn.ua/international/polsha-i-yevromaydan-v-poiskah-novoy-strategii-.html> (10.01.2016).

Matuszak S., *Janukowycz balansuje między Brukselą a Moskwą*, 10.03.2010, <http://www.osw.waw.pl> (31.10.2011).

Minenkova N., *Transformacja re imu politycznego Ukrainy za czasów niepodległości*, w: S. Sulowski, M. Prymusz, N. Minenkova, B. Zdaniuk (red.), *Polska i Ukraina. Próba analizy systemu politycznego*, Warszawa 2011.

Nariflina V., *Evromajdan y tekstach*, <http://krytyka.com/ua/articles/evromaydan-utekstakh?page=3> (10.01.2016).

Nie b dzie spotkania z prawrem? Sikorski: wyszedł gdy mówił szef MSZ Ukrainy. I nie wrócił <http://www.tvn24.pl> (17.05.2015).

O sytuacji na Ukrainie i polskiej pomocy dla wschodniego kraju, Komunikat z badań CBOS, nr 22/2015, Warszawa 2015, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2015-K_022_15.PDF.

Olszański T. A., *Ukraińskie partie polityczne na starcie kampanii wyborczej*, 17.09.2014, <http://www.osw.waw.pl> (25.11.2014).

Pantin V. I., /apkin V.V., *Tendencii politi eskoego razvitiâ sovremennoj Ukrainy: osnovye riski i al'ternativy. Vnytripoliti eskie procesy v Rossii i Ukraine i perspektivy rossijsko-ukrainskich otno-shenii v perod 2014-2020 gg*, Moskva 2014, http://www.imemo.ru/files/File/ru/publ/2014/2014_025.pdf (10.01.2016).

Partijnyj i bespartijnyj Majdan, 03.12.2013, http://www.analitik.org.ua/current-comment/int/529c9b4d1d0b5/pagedoc1096_4 (10.01.2016).

Paweł Gra w s Gazzecie Wyborczej: Ustalenia z Genewy to karkożemne zadanie, <http://www.klub.platforma.org.pl> (13.07.2015).

Piechal T., *Rozczarowania i obawy o nastroje społeczne na Ukrainie*, 14.01.2015, <http://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2015-01-14/rozczarowania-i-obawy-nastroje-spoleczne-na-ukrainie> (10.01.2016).

Polska - Rosja. Diagnoza społeczna 2015, http://www.cprdip.pl/assets/media/Wydawnictwa-/Raporty/-POLSKA_ROSJA_-Diagnoza_spoleczna_2015.pdf.

Polskie MSZ: ukraińska opozycja chce mediatorów z Unii Europejskiej, <http://www.polskieradio.pl> (12.07.2015).

Polша, s evromajdanem i Ukraina kak koloniâ, <http://m.odnarodyna.org/content/polsha-evromajdan-i-ukraina-kak-koloniya> (10.01.2016).

Polşa nadeetsâ, to Evromajdan vernet ES veru v Ukrainu, 02.01.2014, <http://nbnews.com.ua/ru/news/109695/> (10.01.2016).

Potocki R., *Euromajdan jako zagadnienie badawcze*, w: R. Potocki, M. Domagała, D. Mięsiewska (red.), *Czas Euromajdanu*, Warszawa 2014.

Potocki R., Domagała M., Mięsiewska D., *Dekonstrukcja (Euro)majdanu*, w: R. Potocki, M. Domagała, D. Mięsiewska (red.), *Czas Euromajdanu*, Warszawa 2014.

Prezydent rozmawia z wicepremierem Ukrainy o reformach i rozwoju przedsiebiorczości,
<http://www.pap.pl> (12.06.2015).

Prezydenta RP spotka się z Federik Mogherini Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, <http://press.warszawa.pl> (12.07.2015).

Prof. Ku nianie: Polska uznaje Wiktorasa Janukowycza za byłego prezydenta. To rewolucja,
<http://m.wyborcza.pl> (14.07.2015).

Przećmiec M., *Tymoszenko. Historia niedokończona*, Bytom 2012.

R. Sikorski, *Informacja Ministra Spraw Zagranicznych o zadaniach polskiej polityki zagranicznej w 2014 roku*, <https://www.msz.gov.pl> (12.05.2015).

Radosław Sikorski apeluje do Rosji: Pod adnym pozorem nie wkraczajcie na Ukrainę,
<http://www.polskatimes.pl> (13.05.2015).

Respublika protiv oligarchii. Kto kogo?, 19.06.2015,
http://ru.espresso.tv/article/2015/06/19/respublyka_protiv_olygarkhyy_kto_kogo
(10.01.2016).

Rihlik V. A., *Politi na elita Ukraińi: problemi konsolidacii, šo Političeskie reali i perspektivy Ukrayiny* 2008.

Robert Potocki: Pa stwo dysfunkcyjne w perspektywie geopolitycznej, 13.02.2011,
<http://www.geopolityka.org/analizy/robert-potocki-panstwo-dysfunkcyjne-w-perspektywie-geopolitycznej> (10.01.2016).

Rozmowa Donalda Tuska z Arsenijem Jaceniukiem, <https://www.premier.gov.pl> (12.07.2015).
Sakonan A., *Oligarchi eski faktor Ukrayiny*, 16.04.2014,
http://polit.ru/article/2014/04/16/ukr_oligarchs/ (10.01.2016).

Schetyna: Polska powinna wrócić do negocjacyjnego stołu w sprawie Ukrayiny,
<http://wyborcza.pl> (14.05.2015).

Schetyna w Paryżu i Berlinie. O Ukrayinie, Bliskim Wschodzie i polityce klimatycznej,
<http://www.tvn24.pl> (15.05.2015).

Sergej Lavrov: opoziciā na Ukraine idet na povodu u ekstremistov i pogrom-ikov, 22.02.2014,
<http://www.vesti.ru/doc.html?id=1311872> (10.01.2016).

Sikorski o Ukrayinie: Merkel chciał negocjować z Putinem. Niech rozwinie ten konflikt,
<http://www.gazetapravna.pl> (26.06.2015).

Sikorski: Rosja finansuje działania wywrotowe na Ukrayinie, <http://www.mpolka24.pl>
(14.05.2015).

Solidarny s Majdanom: polâki v Var-ave podderfili Evromajdan, 31.01.2014,
http://ipress.ua/ru/photo/solydarni_s_maydanom_polyaky_v_varshave_podderzhaly_evromaydan_43077.html (10.01.2016).

Tokarz G., *Polskie ugrupowania parlamentarne wobec Euromajdanu*, w: R. Potocki, M. Domagała, D. Mięsiewska (red.), *Czas Euromajdanu*, Warszawa 2014.

Ukraine makes breakthrough against pro-Russia separatists, <http://www.euractiv.com> (14.06.2015).

Unia Europejska daje Ukrainie nadzieję na wieczni stowarzyszenie, <http://www.pap.pl> (14.07.2015).

Viktoru Ânukovi u pora vybiratâ. Zapad usilivaet davlenie na prezydenta Ukrainy, šKommersantö 21.02.2014.

Vladimir Putin otvetil na voprosy flurnalistov o situacii na Ukraine, 04.03.2014,
<http://www.kremlin.ru/events/president/news/20366> (10.01.2016).

We cannot let Putin get away with this,' says Polish minister, <http://www.telegraph.co.uk> (12.02.2015).

Wiceprezydent Biden rozmawia z premierem Tuskiem, <http://polish.poland.usembassy.gov.pl> (12.07.2015).

20 filmov pro Evromajdan: Revoluciâ gidnosti, o nas zminila, 21.11.2014,
http://www.filmstreet.com.ua/news/articles/evromaidan_movies/2020 (20.12.2015).

Marian Gorynia, Miejsce gospodarki polskiej w gospodarce Unii Europejskiej w latach 2003-2014

Balcer A., Wójcicki K., *Polska na globalnej szachownicy*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2014.

Bhagwati J., *In defence of globalization*, Oxford University Press, Oxford 2004.

Cielik, A., Michałek, J. J., Mycielski, J., *Euro and Trade Flows in Central Europe*, öEquilibrium, Quarterly Journal of Economics and Economic Policyö 2012, vol. 7, no.3, s.7-25.

Contractor F. J., *Economic transformation in emerging countries. The role of investment, trade and finance*, Elsevier, New York 1998.

Dunning J. H., *The Investment Development Cycle Revisited*, öWeltwirtschaftliches Archivö 1986, 122.

Dunning J. H., *Making globalization good. The moral challenges of global capitalism*, Oxford University Press, Oxford 2003.

Dunning J. H., Narula R., *The Investment Development Path Revisited*, w: J. H. Dunning, *Theories and Paradigms of International Business Activity. The Selected Essays of John H. Dunning*, Vol. 1, Edward Elgar, Cheltenham, UK and Northhampton, MA, 2002.

Dzikowska M., Gorynia M., Jankowska B., *Globalny kryzys gospodarczy ó próba pomiaru efektów dla poszczególnych krajów*, Ekonomista nr 6, 2015.

Dzikowska M., Gorynia M., Jankowska B. (red.), *Mi dzynarodowa konkurencyjno polskich przedsi biorstw w okresie globalnego kryzysu gospodarczego i po jego wyst pieniu*, Difin, Warszawa 2016.

Gorynia M., *Doktrynalne podstawy polityki przej cia*, w: W. Otta (red.), *Droga do rynku. Aspekty mikroekonomiczne*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Pozna 1994.

Gorynia M., *O niekonwencjonalnych doktrynach ekonomicznych w polityce transformacji*, ſEkonomistaö 1995, nr 4.

Gorynia M., *Internationalisation of economy versus economic policy under integration and globalisation*, ñPozna University of Economics Reviewö 2002, vol. 2, no. 2, s. 5-19.

Gorynia M., *Polska polityka gospodarcza a internacjonalizacja i globalizacja*, ſRuch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologicznyö 2006, nr 2, s. 129-146.

Gorynia M., *Ewolucja pozycji gospodarki polskiej w gospodarce wiatowej*, ſEkonomistaö 2012, nr 4, s. 403-425.

Gorynia M., *Ewolucja pozycji gospodarki polskiej w gospodarce globalnej i w gospodarce Unii Europejskiej*, ſEkonomistaö 2014, nr 2, s. 287-300.

Gorynia M., Kowalski T., *Globalne i krajowe uwarunkowania funkcjonowania polskich przedsi biorstw*, ſEkonomistaö 2008, nr 1, s. 51-76.

Gorynia M., Wolniak R., *The Participation of Transitional Economy in Globalisation ó The Case of Poland*, ñJournal of Euro-Asian Managementö 2002, vol. 6, no 2, s. 57-75.

Gorynia M., Nowak J., Wolniak R., *Poland and Its Investment Development Path*, ñEastern European Economicsö March-April, 2007, vol. 45, no. 2, s. 52-74.

Hausner J. i in., *Konkurencyjna Polska. Jak awansowa w wiatowej lidze gospodarczej?* Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Kraków 2013.

Kleer J., Kondratowicz A., *Wkend transformacji do teorii ekonomii*, CEDEWU.PL Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2006.

- Kołodko G. (red.), *Globalizacja, kryzys i co dalej?* Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2010.
- Kołodko G., *Dokąd zmierza świat. Ekonomia polityczna przyszłości*, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2013.
- Kowalski T., *Polska transformacja gospodarcza na tle wybranych krajów Europy rodkowej*, ŚRuch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2009, nr 2, s.253-278.
- Kowalski T., *Globalisation and transformation in Central European Countries: the Case of Poland*, Poznań University of Economics Press, Poznań 2013.
- Kozłowski P., Wojtysiak-Kotlarski M. (red.), *Grzegorz W. Kołodko i wiek wiecznej transformacji*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2014.
- Michałek J. J., Brzozowski M., Cielik A. (red.), *Wpływ rozwoju społecznego na handel i inwestycje zagraniczne. Przypadek krajów Europy rodkowej i Wschodniej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012.
- Milward B., *Globalisation? Internationalisation and monopoly capitalism. Historical processes and capitalist dynamism*. Edward Elgar, Cheltenham 2003.
- Nederveen P. J., *Periodizing Globalization: Histories of Globalization*, öNew Global Studiesö 2012, vol. 6, issue 2, s. 1-24.
- Ohmae K., *The end of the nation state*, Free Press, New York 1995.
- Otta W. (red.), *Droga do rynku. Aspekty mikroekonomiczne*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 1994.
- Parker B. B., *Globalization and business practice. Managing across boundaries*, Sage Publications, London 1998.
- Pellerin-Carlin T., *EU 10 years after its biggest enlargement: Europe's identity crisis. Looking in the black box of European cultural and political identities*, öPoznan University of Economics Reviewö 2014, vol. 14, no. 3, s. 73-84.
- Rodrik D., *The Globalization Paradox. Why Global Markets, States and Democracy cannot Coexist*, Oxford University Press, Oxford 2011.
- Stiglitz J. E., *Globalization and its discontents*, W.W. Norton Company, Washington DC 2002.
- Stiglitz J. E., *The Failure of Macroeconomics in America*, öChina & World Economyö 2011, vol. 19, no. 5.
- Streeten P., *Globalisation. Threat or opportunity?* Copenhagen Business School Press, Copenhagen 2001.
- Woniak M., *Gospodarka Polski 1990-2011*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.

Trzeciakowski W., *Teoretyczne przesądki i założenia transformacji systemowej polskiej Gospodarki*, w: M. Belka, W. Trzeciakowski (red., *Dynamika transformacji polskiej gospodarki*, Poltext, Warszawa 1997.

ukrowska K., *Bilans rozszerzenia UE po 10 latach dla starych i nowych państw członkowskich*, w: E. Małyszyńska, I. Musiałowska, G. Mazur (red.), *Unia Europejska 10 lat po najwilkowym rozszerzeniu. Perspektywa nowych państw członkowskich*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2015.

Marcin Kleinowski, Monitorowanie przestrzegania zasady praworządkowości w przypadku Polski

Ahtissari M., Frowein J., Oreja M., *Report*, Paris 8.09.2000.

Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowania w traktatach stanowicych podstawę Unii Europejskiej, Aneks VI art. 2 i 5, Aneks VII art. 2 i 5, *Monitor Unii Europejskiej* L 157, 21.06.2005.

Biroul Electoral Central, *Comunicat privind rezultatele referendumului national din data de 29 iulie 2012 pentru demiterea Președintelui României*, <http://www.becreferendum2012.ro/DOCUMENTE%20BEC/Rezultate/Rezultate%20finale.pdf> (30.03.2016).

Blanck K., *Austria: Between, Size and Sanctions*, w: F. Laursen (ed.), *The Treaty of Nice: Actor Preferences, Bargaining And Institutional Choice*, Leiden, Boston 2006.

Buschek T., *The Roma Issue From a European Union Perspective*, Framework Note, http://www.institutdelors.eu/media/framework-tbuschek-the_roma-en.pdf?pdf=ok (10.03.2016)

Busek E., Schauer M., (eds.), *Eine europäische Erregung: die "Sanktionen" der Vierzehn gegen Österreich im Jahr 2000: Analysen und Kommentare*, Wien 2003.

Circular NOR: IOC/K/10/17881/J of 5 August 2010 of the Minister of the Interior regarding the evacuation of illicit camps, <https://www.fichier-pdf.fr/20110/09/12/z1593-jh/preview/page/1/> (10.03.2016).

Decyzja Komisji z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu współpracy i weryfikacji postępów Rumunii w realizacji określonych zobowiązań w zakresie reformy systemu sądownictwa oraz walki z korupcją (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6569), Monitor Unii Europejskiej L 354, 14.12.2006.

Decyzja Komisji z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu współpracy i weryfikacji postów Bułgarii w realizacji określonych zasad w zakresie reformy systemu sądownictwa oraz walki z korupcją i przestępstwami organizowanymi (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6570), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 14.12.2006

Dinan D., *Europe Recast. A History of European Union*, Hounds Mills, Basingstoke, Hampshire 2004

Dinan D., *Governance and Institutions 2000: Edging Towards Enlargement*, Journal of Common Market Studies Annual Review 2001, vol. 39.

Dyrektyna Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG, art. 6, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 158, 30.04.2004.

Emergency Ordinance 38/2012 of 4 July 2012 amending Law no 47/1992 concerning the Organization and Functioning of the Constitutional Court. Monitorul Oficial nr. 445.

Emergency Ordinance No. 41, amending Law 3/2000 on the Organization of Referenda, Monitorul Oficial nr. 452.

European Commission, *Commission statement on Austria*, Press release IP/00/93, Brussels 1.02.2000, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-00-93_en.htm?locale=fr (22.02.2016).

European Commission, *Communication from the commission to the European Parliament and the Council. A new EU Framework to strengthen the Rule of Law*, COM(2014) 158 final/2, Bruksela 19.03.2014.

European Commission, *Eurobarometer, Public opinion in the European Union*, report number 55, wrzesień 2001 http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb55/eb55_en.pdf (22.02.2016).

European Commission, *European Commission assesses recent developments in France, discusses overall situation of the Roma and EU law on free movement of EU citizens*, Press release IP/10/1207, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1207_en.htm (10.03.2016).

European Commission, *European Commission launches accelerated infringement proceedings against Hungary over the independence of its central bank and data protection authorities as well as over measures affecting the judiciary*, Press release, Brussels 17.01.2012, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-24_pl.htm (23.02.2016).

European Commission, *Report from the Commission to the European Parliament and the Council on Progress in Romania under the Co-operation and Verification Mechanism*, Brussels 30.1.2013, COM(2013) 47 final.

European Commission, *Romania: Urgent action needed to demonstrate commitment to rule of law and judicial independence*, Press release IP/12/799, Brussels, 18.07.2012, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-799_en.htm (30.03.2016).

European Commission, *Statement by the European Commission on Romania*, Brussels 6.07.2012, MEMO/12/529; http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-12-529_en.htm (data wej cia na stron 30.03.2016)

European Commission for Democracy Through Law, *Opinion on Amendments to The Act of 25 June 2015 on The Constitutional Tribunal of Poland*, Adopted by the Venice Commission at 106th Plenary Session, Opinion no. 833/2015, CDL-AD(2016)001.

European Commission for Democracy Through Law, *Opinion on the compatibility with Constitutional principles and the Rule of Law of actions taken by the Government and the Parliament of Romania in respect of other State institutions and on the Government emergency ordinance on amendment to the Law N° 47/1992 regarding the organisation and functioning of the Constitutional Court and on the Government emergency ordinance on amending and completing the Law N° 3/2000 regarding the organisation of a referendum of Romania*, Opinion no. 685/2012, Strasbourg 17.12.2012, CDL-AD(2012)026.

European Commission for Democracy Through Law, *Report On The Rule Of Law Adopted by the Venice Commission at its 86th plenary session (Venice, 25-26 March 2011)*, CDL-AD(2011)003rev, Strasbourg, 4.04.2011.

European Parliament, *European Parliament resolution on the result of the legislative elections in Austria and the proposal to form a coalition government between the ÖVP*, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2000-0045+0+DOC+XML+V0//EN> (22.02.2016).

Freeman H. B., *Austria: The 1999 Parliament Elections and the European Union Membersø Sanctions*, ðBoston College International and Comparative Law Reviewö 2002, vol.25, issue 1.

Gherghina S., Miscoiu S., *The Failure of Cohabitation: Explaining the 2007 and 2012 Institutional Crises in Romania*, šEast European Politics and Societies and Culturesö 2013, vol. 27, issue 4.

Happold M., *Fourteen Against One: The Eu Member States' Response To Freedom Party Participation In The Austrian Government*, ðInternational and Comparative Law Quarterlyö 2000, vol. 49, issue 4.

Hummer W., *Eine Verfassung ftir die Europaische Union- eine Sieht aus Osterreich* w: T. Heiner (ed.), *Eine Verfassungf für die Europaische Union. Beitdige zu einer grundsatzlichen und aktuellen Diskussion*, Opladen 2001.

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, šDziennik Urz dowy Unii Europejskiejö C83, 2010.

Kleinowski M., *Konsensualne podejmowanie decyzji jako warto dla pa stw czonkowskich w Radzie i Radzie Europejskiej*, šSpoøcze stwo i politykaö 2013, nr 4(37).

Kleinowski M., *Siø Pa stw w Unii Europejskiej. Pozaformalne wyznaczniki siø pa stw w Radzie UE i Radzie Europejskiej*, Toru 2015.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997, Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483.

Konwencja o Ochronie Praw Czowieka i Podstawowych Wolno ci sporz dzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona nast pnje Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupeñiona Protokołem nr 2, art. 6 i 13, Dz. U. 1993 nr 61, poz. 284.

McGarry A., Drake H., *The Politicization of Roma as an Ethnic ðOtherö: Security Discourse in France and the Politics of Belonging*, w: U. Korkut, G.Bucken-Knapp, A. McGarry, J. Hinnfors, H. Drake, (eds.), *The Discourses and Politics of Migration in Europe*, New York 2013.

Law No. 35/1997 privind organizarea i func ionarea institu iei Avocatul Poporului, ðMonitorul Oficialö 2004, no. 844.

/ azowski A., *Zasada lojalno ci*, w: J. Barcz (red.), *Zasady ustrojowe Unii Europejskiej*, Warszawa 2010.

Nergelius J., *The Role of the Venice Commission in Maintaining the Rule of Law in Hungary and in Romania*, w: A. von Bogdandy, P. Sonnevend (eds), *Constitutional Crisis in the European Constitutional Area: Theory, Law and Politics in Hungary and Romania*, Oxford, Portland 2015.

Nohlen D., P. Stöver, *Elections in Europe: A data handbook*, Baden-Baden 2010.

Olsen T. B., *A Danish perspective: The Austria Affair in Danish Politics*, w: M. Gehler, A.

Pelinka, G. Bischof (eds), *Austria in the European Union: assessment of her membership*, Wien 2003.

Parlament Europejski, *Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w Polsce*, 2015/3031(RSP),
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0123+0+DOC+XML+V0//PL&language=PL> (15.04.2016).

Perju V., *The Romanian double executive and the 2012 constitutional crisis*, *International Journal of Constitutional Law* 2005, vol. 13, issue 1.

Po€czone sprawy od 212/80 do 217/80 Amministrazione delle finanze dello Stato przeciwko Salumi, European Court Reports 1981.

Po€czone sprawy 46/87 oraz 227/88 Hoechst przeciwko Komisji, European Court Reports 1989.

Po€czone sprawy C-174/98 P oraz C-189/98 P Netherlands i Van der Wal przeciwko Komisji, European Court Reports 2000.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 września 2010 r. w sprawie sytuacji Romów i swobody przemieszczania się w Unii Europejskiej, punkty 11-13, P7_TA(2010)0312,
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0312+0+DOC+XML+V0//PL> (10.03.2016).

Schermers H. G., Blokker N. M., *International Institutional Law: Unity Within Diversity, Fifth Revised Edition*, Leiden, Boston 2011.

Sprawa 294/83, Parti écologiste "Les Verts" przeciwko Parlamentowi Europejskiemu, European Court Reports 1986.

Sprawa C-286/12 Komisja Europejska przeciwko W grom, ECLI:EU:C:2012:687; *Sprawa C-288/12 Komisja Europejska przeciwko W grom*, ECLI:EU:C:2014:237.

Sprawa C-496/99 P Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko CAS Succhi di Frutta SpA, European Court Reports 2004.

Sprawa C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, European Court Reports 2002.

Sprawa C-550/07 P Akzo Nobel Chemicals and Akros Chemicals przeciwko Commission, European Court Reports 2010.

Sprawa C-550/09 E and F, European Court Reports 2010.

Sprawa C-583/11 P Inuit Tapiriit Kanatami oraz inni przeciwko Parlamentowi i Radzie,
European Court Reports 2013.

Sprawa DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH przeciwko Bundesrepublik Deutschland, European Court Reports 2010.

Statement by the Portuguese Presidency of the EU on behalf of 14 Member States,
31.01.2000, <http://ec.europa.eu/dorie/fileDownload.do;jsessionid=Ng8KStTVk5Cvs-XhnJGcm4q8Rry89P6cT8bs35h08fhpvFPssDYGc!1615003456?docId=84237&cardId=84237> (19.02.2016).

Szymańska-Borginon K., *Polska pod nadzorem KE. Ucierpi konkretne interesy naszego kraju*, <http://www.rmf24.pl/tylko-w-rmf24/katarzyna-szymanska-borginon/blogi/news-polska-pod-nadzorem-ke-ucierpia-konkretne-interesy-naszego-k,nId,1953794#> (22.03.2016).

Timmermans F., *Commission Statement: EU framework for democracy, rule of law and fundamental rights, Speech of First Vice-President Frans Timmermans to the European Parliament*, Strasbourg 12.02.2015.

Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts, Official Journal of the European Communities C 340, 10.11.1997.

Treaty of Nice amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts, Official Journal C 80, 10.03.2001.

Ulfgard R., *Norm Consolidation in the European Union: The EU14-Austria Crisis in 2000*, Gothenburg 2005.

Ustawa z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. 2015, poz. 1064.

Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, Dz. U. 2015 poz. 2217.

Wennerström E. O., *The EU Commission Defines the Rule of Law and a Mechanism for Applying it Inside the EU*, Europarätslig tidskrift 2014, vol. 3.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 8 kwietnia 2014 r. o Komisja Europejska przeciwko W grom (Sprawa C-288/12), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej C 175, 10.06.2014.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt K 35/15, Dz. U. 2015, poz. 2147.

El bieta Roszko-Wójtowicz, Bezpiecze stwo na drogach UE ó porównania międzynarodowe

European Commission, *Bezpiecze stwo na drogach: Komisja planuje, e do 2020 roku liczba mierlanych ofiar wypadków spadnie o po&zw*, Press Release Database, IP/10/970, Bruksela, dnia 20 lipca 2010 r., s. 1. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-970_pl.htm?locale=en.

European Commission, *Nowy program bezpiecze stwa na drogach na lata 2011-2020: rodki szczegówe*, Press Release Database, MEMO/10/343, Bruksela, 20 lipca 2010 r., s. 1-5, http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-343_pl.htm?locale=en.

European Commission, *Towards a European Road Safety Area: Policy Orientations on Road Safety 2011-2020*, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 20.7.2010 COM(2010) 389 final, s. 4, http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/road_safety_citizen/road_safety_citizen_100924_en.pdf.

European Commission, *Transport: Vice-President Kallas welcomes European Parliament vote on roadworthiness proposals*, Press Release Database, MEMO 14/637, Brussels, 2 July 2013, http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-637_pl.htm.

European Commission, *Bezpiecze stwo na drogach: UE odnotowuje najni sz w historii liczb ofiar mierlanych i rozpoczyna prace nad strategi na rzecz zmniejszenia liczby rannych*, Press Release Database , IP 13/236, Bruksela, 19 marca 2013 r. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-236_pl.htm

European Commission, *Traffic Safety Basic Facts 2015. Pedestrians*. European Road Safety Observatory, s. 2. http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/statistics/dacota-bfs2015_pedestrians.pdf.

European Commission, *Traffic Safety Basic Facts 2015. Cyclists*. European Road Safety Observatory, s. 3, http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/statistics/dacota-bfs2015_cyclists.pdf.

European Commission - Directorate General for Mobility and Transport, *EU road fatalities*, February 2016, s. 1, http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf-observatory/trends_figures.pdf.

Eurostat, *First population estimates*, Eurostat News Release, Eurostat Press Office, 108/2014
610 July 2014, s. 1, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/5174866/3-10072014-BP-EN.PDF/f42f5efc-fff8-4bcc-9de0-a0a71ff88969>.

Komisja Europejska, *Drogowe statystyki*, http://ec.europa.eu/polska/news/140331-wypadki_drogowe_pl.htm.

Komisja Europejska, *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/82/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie ułatwienia w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczącej przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego*, Dz.U. L 288/1 z 5.11.2011, 2011/82/UE, s. 1, <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:288:0001:0015:PL:PDF>.

Komisja Europejska, *Transport drogowy: nowe europejskie prawo jazdy*, Press Release Database, IP 13/25, Bruksela, dnia 18 stycznia 2013 r., http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-25_pl.htm.

Komisja Europejska, *W kierunku strategii w zakresie zapobiegania poważnym obrażeniom odniesionym w wypadkach drogowych – najczęściej zadawane pytania*, Press Release Database. MEMO-13-232. Bruksela, 19 marca 2013 r. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-232_pl.htm.

Komisja Europejska, *Bezpieczeństwo na drogach: drugi rok z rządu Europy jest na dobrej drodze do osiągnięcia celu*, Komunikat Prasowy, IP/14/341, Bruksela, 31 marca 2014 r., s. 1-2, http://ec.europa.eu/rapid/press-release_IP-14-341_pl.pdf.

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Prawie o ruchu drogowym, Dz. U. 2012 poz. 1137, Internetowy System Aktów Prawnych.

Sid'Ahmed O. K., Barreto M., Strelow H., *Ilustrowany słownik statystyk transportu*, wydanie czwarte, Europejska Komisja Gospodarcza, Międzynarodowe Forum Transportu, Eurostat, maj 2008, s. 71-72, http://ec.europa.eu/eurostat/ramon-coded_files/transport_glossary_4_ed_PL.pdf.

Tingwal C. i in., *The Consequences of Adopting a MAIS 3 Injury Target for Road Safety in the EU: a Comparison with Targets Based on Fatalities and Long-term Consequences*, IRCOBI Conference 2013, IRC-13-10, 2013 s. 2, http://www.ircobi.org/downloads/irc13/pdf_files/10.pdf.

World Health Organization, *Road traffic injuries*, Fact sheet N°358, October 2015, <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs358/en/>.

Wieczorek S., *Specyfika zagrożenia na stanowisku pracy kierowcy w transporcie drogowym*, w: J. Lewandowski, M. Znajmiecka-Sikora (red.), *Współczesne standardy w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy*, Politechnika Śląska, Katowice 2012, s. 31.

Netografia:

European Commission, *Drogowe statystyki*, http://ec.europa.eu/polska/news/140331_wypadki_drogowe_pl.htm

European Commission, http://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/serious_injuries/index_en.htm;

European Commission, http://ec.europa.eu/transport/road_safety/specialist/statistics/index_en.htm;

Eurostat, *Population on 1 January by broad age group and sex [demo_pjanbroad]*.

Eurostat, *Population on 1 January by age and sex [demo_pjan]*

Eurostat, *Persons killed in road accidents by sex (CARE data) [tran_sf_roadse]*.

OECD, http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=IRTAD_CASUAL_BY AGE#.

United Nations, *Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 i Cele Zrównoważonego Rozwoju*, Oryginalny dokument ONZ w Warszawie, <http://www.unic.un.org/pl/strony-2011-2015/agenda-na-rzecz-zrownowazonego-rozwoju-2030-i-cele-zrownowazonego-rozwoju/2850>.

United Nations, *Goal 3: Good health and well-being*, <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sdgoverview/post-2015-development-agenda/goal-3.html>.

United Nations, *Sustainable Development Goals. 17 Goals to Transform Our World*, <http://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>.

Agnieszka Kisztelińska-Wojciechowska, Austriacka polityka zagraniczna w XXI wieku.

Kontynuacja i zmiana

Anders J., Heraniak M., *Komercjalizacja elementów kultury narodowej jako narzędzie budowania międzynarodowego wizerunku kraju*, w: T. Domaski (red.), *Marketing kultury. Nowe wyzwania oraz nowe kierunki działania*, Katowice 2008.

Andrzejewski P., *Wiede nie może być jak Chicago. Neoliberalizm i rządy Wolfganga Schüssela w Austrii w latach 2000-2006*, *Studia Polsko-Niemieckie* 2016, t.24/1.

Astrov V., *Austria: Relations with Russia and Implications for the EU Eastern Partnership*, w: *EU-Russian relations and the Eastern Partnership: Central-East European member state interests and positions*, öEast European Studiesö pod red. G. Foti, Z. Ludvig, No. 1, Institute for World Economics of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest 2009.

Barcz J., *Austria w drugiej połowie lat 90. wobec šRozszerzenia na Wschódö (Osterweiterung) Unii Europejskiej*, w: A. Kiszteli ska-W grzy ska, K. A. Kuczy ski (red.), *Austria i relacje polsko-austriackie w XX i XXI wieku. Polityka, kultura, gospodarka*, / ód 2014.

Barcz J., šDie sowjetische Hypothekö. Die Gestaltung der Sicherheitspolitik Österreichs Anfang der 1990er Jahre im Lichte der politischen Wende in Mittel- und Osteuropa, w: A. Kiszteli ska-W grzy ska (red.), *Austria w polskim dyskursie publicznym po 1945 roku. Österreich im polnischen öffentlichen Diskurs nach 1945*, Kraków 2016.

Bischof G., Maier M. S., *Reventing Tradition and the Politics of History: Schüsselö Resitution and Commemoration Policies*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *The Schüssel Era in Austria*, Contemporary Austrian Studies, vol. 18, New Orleans 2010.

Bischof G., *Von Riesen und Zwergen ó die USA und Österreich*, öEuropaeische Rundschauö 2016/2.

Brix E., *Austrian Cultural and Public Diplomacy After the End of the Cold War*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austriaö International Position After the End of the Cold War*, Contemporary Austrian Studies, vol. 22, New Orleans 2013.

Brix E., *The State of Austrian Foreign and Security Policy in Times of Geopolitical Change*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austrian Studies Today*, Contemporary Austrian Studies, vol. 25, New Orleans 2016.

Burka A., *Was blieb vom Fenster in der Westen ? Zur Auslandskulturpolitik Österreichs in Ostmitteleuropa seit 1945 am Beispiel Polens und der Tschechoslowakei/ Tschechiens*, šReihe Politik und Demokratieö nr 23, H. Kramer, E. Kreisky (Hrsg.), Frankfurt am Main 2012.

Burka A., šZabra si do pracy rozwa nie, zachowa samokontrol i wra liwo ö. Pocz tki Austriackiego Instytutu Kultury przy ulicy Pró nej 8 w roku 1965, w: R. Chwischczuk (red.), *Ulica Pró na i dzielnica ydowska w Warszawie, Pró na Strasse und das Jüdische Stadtviertel in Warschau*, Warszawa 2013.

Cede F., Prosl Ch., *Anspruch und Wirklichkeit Österreichs Außenpolitik seit 1945*, Innsbruck 2015.

Faymann telefonierte mit Putin über die Ukraine, šDer Standardö 18.09.2014.

Faymann rät in Kiew zu Neutralität, šDie Presseö 01.10.2014.

Foreign and European Policy Report 2014, s. 283-284,
https://www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/Zentrale/Publikationen/AEPB/Foreign_and_European_Policy_Report_2014.pdf (31.08.2016).

Garczewski D., *Austria na tle konfliktu ukrai sko-rosyjskiego w 2014 roku*, šSpołecze stwo i Politykaö 2015, nr 3.

Garczewski D., *Europa i wiat w austriackiej polityce w kontek cie wyborów do Rady Narodowej w 2013 roku*, šMy 1 Ekonomiczna i Politycznaö 2014, nr 3.

Georgien, Armenien, Aserbaidschanó Außenminister Sebastian Kurz zieht eine Bilanz seiner Reise, ÖVP, <http://www.oepv.at/team/kurz/Suedkaukasus-Reise.psp>, (31.08.2016).

Gusenbauer A., *Die Wege entstehen in Gehen*, Wien 2008.

Hösele H., *Die österreichische Identität*, šZeitreise Österreich. Menschen. Gesellschaft. Geschhichteö 2015, nr.2.

Introduction, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.)*The Schüssel Era in Austria. Contemporary Austrian Studies*, vol. 18, New Orleans 2010.

Kern lebt in Schwarz-Weiss Welt. Interview mit Reinhold Lopatka, öProfilö 8.08.2016.

Kiszteli ska-W grzy ska A., *Bruno Kreisky w polskim dyskursie publicznym w latach 1956-1983*, w: A. Kiszteli ska-W grzy ska (red.), *Austria w polskim dyskursie publicznym po 1945 roku. Österreich im polnischen öffentlichen Diskurs nach 1945*, Kraków 2016.

Kramar K., *Faymann*: šÖsterreich hält an Vermittlerrolle festö, šKurier.atö 01.10.2014.

Kruk A., *Austria wobec procesu integracji europejskiej*, šRocznik Integracji Europejskiejö 2013, nr 7.

Krzemi ski A., *Austria to jest pot ga. Literacka*, šGazeta Wyborczaö 4.11.2008,
http://wyborcza.pl/1,75410,5879027,Austria_to_jest_potega__Literacka.html
(31.08.2016).

Krzemi ski A., *Małże wcale nie jest pi kne*, šPolitykaö 2003, nr 9.

Linsinger E., *Profiteure der Flüchtlingskrise: Der junge Metternich*, šProfilö 26.08.2016.

Mayer T., *Faymann zieht EU-Sanktionen gegen Russland in Zweifel*, šDer Standardö 20.12.2014.

Neuhold C., *Die Rechtshaber: Hat Norbert Hofer schon gewonnen?*, öProfilö 8.08.2016.

Neuhold H., *The Return of History in the Balkans after the Cold War: International Efforts at Crisis Management and Conflict Resolution*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.),

Austria's International Position after the end of the Cold War, vol. 22, New Orleans, 2013.

Parzymies S., *Zagraniczna polityka kulturalna Francji w procesie reform*, źStosunki Międzynarodowe 2012, nr 2.

Pelinka A., *Legacies of the Schüssel Years*, w: G. Bischof, F. Plasser (ed.), *The Schüssel Era in Austria*, Contemporary Austrian Studies, vol. 18, New Orleans 2010.

Pierzchała M., *Public diplomacy in Polish-Austrian relations: the experience of Poland in 2007-2009*, Vienna 2013.

Plasser F., Seeber G., *The Europeanization of Austrian Political Culture*, w: *Global Austria: Austria's place in Europe and the world*, Contemporary Austrian Studies, vol. 20, New Orleans 2011.

Plassnik U., *On the Road to the Modern Identity: Austrian Foreign Policy from the Cold War to the European Union*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austria's International Position After the End of the Cold War*, Contemporary Austrian Studies, vol. 22, New Orleans 2013.

Preglau M., *Schüssel and the Welfare State*, w: G. Bischof, F. Plasser (ed.), *The Schüssel Era in Austria*, Contemporary Austrian Studies, vol. 18, New Orleans 2010.

Puchowicz R., *Polityka kulturalna Niemiec do 2007*, źPoliteja 2008, nr 1.

Putin's Bridge to Vienna: Austria, Russia close despite US, EU Pressure,
<http://sputniknews.com/world/20160406/1037580642/russia-austria-relations.html>
(31.08.2016).

Röhrlich E., *A Century in a Lifetime: Biographical Approaches to Bruno Kreisky (1911-1990)*, w: G. Bischof (ed.), *Austrian lives*. Contemporary Austrian Studies vol. 21, New Orleans 2011.

Ruggenthaler P., *Die Sowjetunion und die österreichische Neutralität im Kalten Krieg*, w: G. Schöpfer (Hrsg.), *Die österreichische Neutralität: Chimäre oder Wirklichkeit*, Graz 2015.

Russian-Austrian relations developing, of great significance to Russia,
<http://www.interfax.com/newsinf.asp?id=664229> (31.08.2016).

Ryniejska-Kiełanowicz M., *Rola dyplomacji publicznej w kształtowaniu zewnątrzniego obrazu Unii Europejskiej*, źPrzeglód Zachodni 2015, nr 1.

Schmidl E., *Austrian Security Policy after the End of the Cold War*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austria's International Position after the end of the Cold War*, vol. 22, New Orleans 2013.

Sheehan J., *What Does it Mean To Be Neutral ? Postwar Austria from a Comparative Perspective*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austria's International Position after the End of the Cold War*, Contemporary Austrian Studies, vol. 22, New Orleans 2013.

Schocher S., *Im Südkaukasus gute Chancen für Österreich*, ŠKurierö 11.09.2014;

Sommerbauer J., Ultsch Ch., *Umstrittene Visite: Schweden geißelt Putin-Besuch*, ŠDie Presseö 24.06.2014.

South Stream: Faymann bestätigt Gespräch mit Putin, ŠKurierö 10.12.2014, <http://kurier.at/wirtschaft/wirtschaftspolitik/south-stream-faymann-bestaeigt-gespraech-mit-putin/101.747.401> (31.08.2016).

Speech of Foreign Minister Michael Spindelegger, <https://www.bmeia.gv.at/en/the-ministry/press/speeches-and-interviews/2011/speech-of-foreign-minister-michael-spindelegger-austrias-foreign-policy-focus-on-the-black-sea-and-caucasus-region/> (31.08.2016).

Staudinger M., Zotter Ch., *Beziehung Österreich-Türkei: Immer wieder 1683*, ŠProfilö 16.08.2016.

Suppan A., *Austria and Eastern Europe in the Post-Cold War Context. Between the Opening if the Iron Curtain and a New Nation Building Process in Eastern Europe*, w: G. Bischof, F. Karlhofer (ed.), *Austria's International Position after the end of the Cold War*, Contemporary Austrian Studies, vol. 22, New Orleans, 2013.

Szpala M., Frymark K., *Uszczelnianie zachodniobalka skiego szlaku migracyjnego*, 02.03.2016, O rodek Studiów Wschodnich, <http://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2016-03-02/uszczelnianie-zachodniobalkanskiego-szlaku-migracyjnego>, (31.08.2016).

Treichler R., *Schleiertaenze*, ŠProfilö 20.08.2016 <http://www.profil.at/oesterreich/leitartikel-robert-treichler-schleiertaenze-7532055>, (31.08.2016).

Wer trägt die Schuld an der Krise in der Ukraine?, ŠStatista. Das Statistik-Portalö 2014, <http://de.statista.com/statistik/daten/studie/318008/umfrage/meinung-zur-schuld-an-der-ukraine-krise-in-oesterreich/> (31.08.2016).

Wereszycki H., *Sojusz trzech cesarzy. Walka o pokój europejski, 1872-1878*, Warszawa 2010.

Wodak R., *The Politics of Fear: What Right-Wing Populist Discourses Mean*, London 2015.

urawski vel Grajewski P., *Geopolityka- się- wola. Rzeczpospolitej zmagania z losem*, Kraków 2010

urawski vel Grajewski P., *Polityka Unii Europejskiej wobec Rosji a interesy Polski 1991-2004*, Warszawa 2008.